PATVIRTINTA
Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2026 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. VK-1156

KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMŲ UŽDUOČIŲ APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalbų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų užduočių aprašas (toliau – Aprašas) nustato 10 (II gimnazijos) klasės lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP), lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduočių tematiką, specifiką ir pobūdį, užduočių taškų sumą ir jų paskirstymą pagal pasiekimų lygius, taip pat trukmę, užduoties pateikimą, priemones ir atliktų užduočių vertinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), vartojamas sąvokas.

3. Kalbų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimai vykdomi pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą tvarkaraštį.

4. Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduočių struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduočių taškų procentai nustatyti kiekvieno dalyko Bendrosios programos skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

5. PUPP vertinamos pagrindinio ugdymo metu mokinių įgytos kompetencijos. Kompetencijos – asmens ugdymo(si) pagal Bendrąsias programas rezultatai, rodantys nuosekliai įgyjamą dvasinę, kognityvinę ir fizinę brandą. Jos suprantamos kaip gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma. Dalykų Bendrosiose programose siektini ugdymo rezultatai aprašyti kaip mokinių kompetencijų ugdymo pasiekimai. Pasiekimų sritys ir pasiekimai Bendrosiose programose išskirti, vadovaujantis Bendrųjų programų 1 priedu „Kompetencijų raidos aprašas“. Pasiekimai siejami su išskirtais kompetencijų sandais ir jų raiška. Kompetencijos ugdomos visų Bendrųjų programų mokymo(si) turiniu.

6. Šiame apraše kognityvinių gebėjimų sritis apibūdina pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

6.1. žinios ir supratimas – mokiniai supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; atpažįsta ir apibūdina kalbinės raiškos priemones ir jų funkcijas; įvardija tekste pasakytas mintis, remdamiesi teksto visuma;

6.2. taikymas – mokiniai, taikydami žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina informaciją, lygina, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) nesudėtinguose, ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodami ir (ar) redaguodami teksto kalbos taisyklingumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodami tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės; aiškiai formuluoja mintis, pagrindžia jas tinkamais argumentais;

6.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokiniai įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežasties ir pasekmės ryšį; analizuoja ir interpretuoja informaciją; kelia klausimus ir į juos atsako, siedami skirtingų šaltinių duomenis; argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą,

polemizuoja, remdamiesi savo literatūrine ir kultūrine patirtimi; nuosekliai ir sistemingai ieško atsakymų, taiko tiriamąsias strategijas; daro pagrįstas ir išsamias išvadas; kuria tekstus, naudodamiesi įžvalgomis ir argumentais.

7. Trumpas kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

7.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokiniai skiria literatūros rūšis (epiką, lyriką, dramą), dalį mokymo(si) turinyje nurodytų grožinių ir negrožinių tekstų žanrų, nurodo kai kurias eiliuotos kalbos ypatybes; randa informaciją tekste, atpažįsta pagrindines temas, nurodo teksto tikslą; kuria tekstą, bandydami argumentuoti; taiko pagrindines rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles;

7.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokiniai, remdamiesi tiesiogiai pasakytais dalykais, nurodo teksto tikslą, atpažįsta tematiką, problemas, pagrindines mintis; paaiškina reiškinius, požiūrius; reiškia savo požiūrį ir vertinimą, bando jį pagrįsti; tinkamai pasirenka kalbinės raiškos priemones; siekia mintis formuluoti aiškiai, tiksliai, glaustai, logiškai; pagrindžia kai kuriuos teiginius; taiko pagrindines rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles;

7.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokiniai, remdamiesi tiesiogiai pasakytais dalykais, potekste ir kūrinio kontekstu, aptaria tematiką, problemas, pagrindines mintis, vertybes; perfrazuoja mintis savo žodžiais; aptaria vaizduojamojo pasaulio elementus tradiciniuose ir moderniuose grožiniuose kūriniuose, paaiškina, kaip kalbinės raiškos ir komponavimo priemonėmis kuriama prasmė, siekiama tam tikro įspūdžio, poveikio skaitytojui; išsako savo požiūrį, nuosekliai plėtodami pagrindinę mintį, vertina; tinkamai pasirenka aspektus, juos analizuoja; tinkamai argumentuoja; rašo stilinga ir taisyklinga kalba; taiko daugumą rašybos, skyrybos, gramatikos taisyklių;

7.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokiniai paaiškina ir interpretuoja netiesiogiai pasakytas mintis, požiūrius, grožiniame kūrinyje vaizduojamas situacijas, remdamiesi įvairių sričių žiniomis, teksto visuma, teksto istoriniu kultūriniu kontekstu; nurodo logines sąsajas, vartodami dalykinę kalbą, tinkamas sąvokas ir terminus; lygina objektus, aiškiai nurodydami lyginimo aspektus; vertina, savarankiškai pasirinkdami tinkamus kriterijus, vertinimus pagrindžia kūrinio medžiaga; kuria įtikinamojo pobūdžio tekstus, svariai ir įtikinamai argumentuoja, polemizuoja su kitų požiūriais, nurodydami argumentų silpnumą, pasiūlydami alternatyvų; rašo stilinga ir taisyklinga kalba, mintis dėsto logiškai, nuosekliai, aiškiai; naudojasi reikalingais kalbos klodais; puikiai taiko rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles.

II SKYRIUS
LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PUPP UŽDUOTIS

8. Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti Bendrųjų programų 13 priedo „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

9. Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP užduotys gali būti iš visų 9 (I gimnazijos) klasės temų ir potemių, o iš 10 (II gimnazijos) klasės neįtraukiamas temos „Barokas“ mokymo(si) turinys.

10. Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP užduoties specifikacija.

10.1. Užduoties pobūdis	10.1.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas (15 taškų). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami du (ar daugiau) bendrine kalba parašyti tekstai, kurių bendra apimtis – 700–1000 žodžių. Vienas tekstas parenkamas iš grožinės literatūros, kitas tekstas (ar kiti tekstai) gali būti parinktas iš grožinės literatūros, žiniasklaidos, enciklopedijų, žinynų, mokslo populiarinimo darbų ir kt. Tekstai autentiški arba minimaliai adaptuoti trumpinant, redaguojant. Tekstai gali būti su neverbaliniais elementais. Užduotį sudaro pasirenkamojo atsakymo klausimai ir bent vienas išplėsto atvirojo atsakymo klausimas, susijęs su tekstų lyginimu ir argumentuotu, rišliu

	savo nuomonės ar įžvalgų pateikimu ir (ar) tekstų idėjų palaikymu arba nepritarimu joms. 10.1.2. Kalbos pažinimas ir vartojimas (15 taškų). Kalbos pažinimo gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su lietuvių kalbos morfologijos, rašybos, sintaksės ir skyrybos pažinimu; kalbos vartojimo gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su gramatinių, leksinių, stilistinių ar retorinių raiškos priemonių pažinimu ir tinkamu vartojimu. Užduotį sudaro pasirenkamojo atsakymo klausimai. 10.1.3. Rašymas ir teksto kūrimas (30 taškų). Teksto kūrimo raštu gebėjimai tikrinami viena atvirojo tipo užduotimi. Minimali kuriamo teksto apimtis – 200 žodžių. Pateikiamos trys teksto kūrimo užduotys iš 9–10 (I–II gimnazijos) klasių kurso; mokiniai pasirenka vieną iš jų ir kuria tekstą pagal temos formuluotę, remdamiesi literatūros (kultūros) žiniomis ir savo patirtimi. Tekstą mokiniai rašo pasirinkta forma: kaip rašinį (atsakymą į klausimą), literatūrinį laišką ar dienoraštį, straipsnį, esė ir pan.
10.2. Tikrinami gebėjimai	10.2.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas. Mokiniai aptaria skaitomus tekstus, analizuoja, interpretuoja, daro išvadas, remdamiesi literatūros žiniomis; vertina skaitomų tekstų turinį ir raišką. Teksto suvokimo gebėjimams patikrinti pateikiama užduočių ar klausimų, apimančių esminius tekstų aspektus. 10.2.2. Kalbos pažinimas ir vartojimas. Mokiniai taiko lietuvių kalbos morfologijos ir rašybos žinias: žodžių sandaros ar darybos analizė, kalbos dalių ir formų darybos nustatymas bei gramatinis nagrinėjimas, žodžių rašybos aiškinimas (atraminė forma) ir pan.; taiko lietuvių kalbos sintaksės ir skyrybos žinias: vientisinio ir sudėtinio sakinio sintaksinis nagrinėjimas, atskiriamųjų ir išskiriamųjų sintaksinių konstrukcijų (privalomoji) skyryba (jos aiškinimas, sakinių transformavimas) ir pan.; tinkamai vartoja leksines, gramatines, stilistines kalbos priemones. 10.2.3. Rašymas ir teksto kūrimas. Mokiniai raštu kuria tekstus, atsižvelgdami į rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją; suvokia ir nuosekliai plėtoja temą, tinkamai ir svariai argumentuoja bei pagrindžia teiginius; kuria tinkamos struktūros tekstus; rašo taisyklinga ir stilinga kalba.
10.3. Iš viso taškų	60 taškų.
10.4. Trukmė	180 min. Skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo, kalbos pažinimo ir vartojimo užduotims rekomenduojama skirti 90 min. Rašymo ir teksto kūrimo užduočiai rekomenduojama skirti 90 min. Svarbu atkreipti dėmesį, kad perėjus į rašymo ir teksto kūrimo užduotį nebegalima grįžti atgal į ankstesnes užduotis.
10.5. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas, kalbos pažinimas ir vartojimas. Žinios ir supratimas – 40 proc., taikymas – 45 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
10.6. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas, kalbos pažinimas ir vartojimas. Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
10.7. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
10.8. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, rašymo ir teksto kūrimo užduočiai – „Mokomasis lietuvių kalbos rašybos ir kirčiavimo žodynas“ ir (arba) „Dabartinės lietuvių

	kalbos žodynas“. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti lietuvių kalbos ir literatūros PUPP vykdymo instrukcijoje.
10.9. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Uždarojo atsakymo klausimai vertinami automatiškai, atvirojo atsakymo užduotis vertina vertintojai elektroninėje vertinimo sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

III SKYRIUS
LENKŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS PUPP UŽDUOTIS

11. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti Bendrųjų programų 4 priedo „Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

12. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduotys gali būti iš visų 9 (I gimnazijos) klasės temų ir potemių, o iš 10 (II gimnazijos) klasės neįtraukiamas temų „Antrasis pasaulinis karas literatūroje. Holokaustas. Totalitarizmo patirtis. Vertybių krizė XX a. II pusėje pakitusiame pasaulyje. [...] Šiuolaikinės literatūros ir kultūros temos, idėjos, formos [...]“ mokymo(si) turinys.

13. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties specifikacija.

13.1. Užduoties pobūdis	13.1.1. Klausomo teksto supratimas (9 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami keli garso arba audiovizualiniai įrašai (arba vienas įrašas), kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis kultūrinėmis ir (ar) visuomeninėmis temomis. Bendra garso įrašų trukmė (arba vieno įrašo trukmė) – ne daugiau kaip 5–6 min. Kalba įvairūs kalbėtojai ir (ar) kalbama skirtingomis intonacijomis. Mokiniai klausosi įrašų, analizuoja ir interpretuoja girdėtą tekstą (pavyzdžiui, tikrinama, ar mokiniai suprato pagrindinę informaciją ir (ar) mintį, nuomonę, ar detaliai suprato tekstą), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 13.1.2. Skaitymas, teksto supratimas (21 taškas). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami bendrine kalba parašyti autentiški ar trumpinant, redaguojant minimaliai adaptuoti tekstai (arba vienas tekstas). Tekstų bendra apimtis (arba vieno teksto apimtis) – 700–800 žodžių. Tekstai parenkami grožiniai klasikiniai ir šiuolaikiniai, mokslo populiarinimo, publicistikos. Mokiniai skaitomus tekstus analizuoja, interpretuoja, daro išvadas, remdamiesi literatūros žiniomis; vertina skaitomų tekstų turinį ir raišką. Teksto supratimo gebėjimams patikrinti pateikiama užduočių arba klausimų, apimančių esminius tekstų aspektus. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai ir bent vienas išplėsto atvirojo atsakymo klausimas, susijęs su tekstų lyginimu ir argumentuotu, rišliu savo nuomonės bei įžvalgų pateikimu. 13.1.3. Rašymas ir teksto kūrimas (30 taškų). Rašymo ir teksto kūrimo dalyje pateikiamos trys teksto kūrimo užduotys iš 9–10 (I–II gimnazijų) klasių kurso. Mokiniai pasirenka vieną iš jų ir kuria tekstą (samprotavimo rašinį, probleminį straipsnį), remdamiesi literatūros (kultūros) žiniomis ir savo kultūrine bei visuomenine patirtimi.

	Mokiniai raštu kuria tekstus, atsižvelgdami į žanro reikalavimus, rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją; suvokia ir nuosekliai plėtoja temą, tinkamai ir svariai argumentuoja bei pagrindžia teiginius; kuria tinkamos struktūros tekstus; rašo taisyklinga kalba. Teksto kūrimo raštu gebėjimai tikrinami viena atvirojo tipo užduotimi. Minimali kuriamo teksto apimtis – 250 žodžių.
13.2. Iš viso taškų	60 taškų.
13.3. Trukmė	210 min. Klausomo teksto supratimo ir skaitomo teksto supratimo užduotims rekomenduojama skirti 60 min. Rašymo ir teksto kūrimo užduočiai rekomenduojama skirti 150 min. Svarbu atkreipti dėmesį, kad perėjus į rašymo ir teksto kūrimo užduotį nebegalima grįžti atgal į ankstesnes užduotis.
13.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Žinios ir supratimas – 40 proc., taikymas – 45 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
13.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Klausomo teksto supratimo ir skaitomo teksto supratimo. Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
13.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
13.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės, rašymo ir teksto kūrimo užduočiai pateikiamas suskaitmenintas ar popierinis aiškinamasis lenkų kalbos žodynas (lenk. „Słownik języka polskiego“). Reikalavimai kompiuteriui, ausinėms nustatyti lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP vykdymo instrukcijoje.
13.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Uždarojo atsakymo klausimai vertinami automatiškai, atvirojo atsakymo užduotis vertina vertintojai elektroninėje vertinimo sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

IV SKYRIUS
RUSŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS PUPP UŽDUOTIS

14. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti Bendrųjų programų 16 priedo „Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

15. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduotys gali būti iš visų 9 (I gimnazijos) klasės temų ir potemių, o iš 10 (II gimnazijos) klasės neįtraukiamas temų „Literatūra nuo 1990 m. [...] Šiuolaikinės literatūros ir kultūros temos, idėjos, formos [...]“ mokymo(si) turinys.

16. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties specifikacija.

16.1. Užduoties pobūdis	16.1.1. Klausomo teksto supratimas (9 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami keli garso arba audiovizualiniai įrašai (arba vienas įrašas), kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis kultūrinėmis ir (ar) visuomeninėmis temomis. Bendra garso įrašų trukmė (arba vieno įrašo trukmė) – ne daugiau kaip 5–6 min.

	Kalba įvairūs kalbėtojai ir (ar) kalbama skirtingomis intonacijomis. Mokiniai klausosi įrašų, analizuoja ir interpretuoja girdėtą tekstą (pavyzdžiui, tikrinama, ar mokiniai suprato pagrindinę informaciją ir (ar) mintį, nuomonę, ar detaliai suprato tekstą), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 16.1.2. Skaitymas, teksto supratimas (21 taškas). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami bendrine kalba parašyti autentiški ar trumpinant, redaguojant minimaliai adaptuoti tekstai (arba vienas tekstas). Tekstų bendra apimtis (arba vieno teksto apimtis) – 700–800 žodžių. Tekstai parenkami grožiniai klasikiniai ir šiuolaikiniai, mokslo populiarinimo, publicistikos. Mokiniai skaitomus tekstus analizuoja, interpretuoja, daro išvadas, remdamiesi literatūros žiniomis; vertina skaitomų tekstų turinį ir raišką. Teksto supratimo gebėjimams patikrinti pateikiama užduočių arba klausimų, apimančių esminius tekstų aspektus. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai ir bent vienas išplėsto atvirojo atsakymo klausimas, susijęs su tekstų lyginimu ir argumentuotu, rišliu savo nuomonės bei įžvalgų pateikimu. 16.1.3. Rašymas ir teksto kūrimas (30 taškų). Rašymo ir teksto kūrimo dalyje pateikiamos trys teksto kūrimo užduotys iš 9–10 (I–II gimnazijų) klasių kurso. Mokiniai pasirenka vieną iš jų ir kuria tekstą (samprotavimo rašinį, probleminį straipsnį), remdamiesi literatūros (kultūros) žiniomis ir savo kultūrine bei visuomenine patirtimi. Mokiniai raštu kuria tekstus, atsižvelgdami į žanro reikalavimus, rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją; suvokia ir nuosekliai plėtoja temą, tinkamai ir svariai argumentuoja bei pagrindžia teiginius; kuria tinkamos struktūros tekstus; rašo taisyklinga kalba. Teksto kūrimo raštu gebėjimai tikrinami viena atvirojo tipo užduotimi. Minimali kuriamo teksto apimtis – 250 žodžių.
16.2. Iš viso taškų	60 taškų.
16.3. Trukmė	210 min. Klausomo teksto supratimo ir skaitomo teksto supratimo užduotims rekomenduojama skirti 60 min.; rašymo ir teksto kūrimo užduočiai rekomenduojama skirti 150 min. Svarbu atkreipti dėmesį, kad perėjus į rašymo ir teksto kūrimo užduotį nebegalima grįžti atgal į ankstesnes užduotis.
16.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Žinios ir supratimas – 40 proc., taikymas – 45 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
16.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
16.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
16.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės, rašymo ir teksto kūrimo užduočiai pateikiamas suskaitmenintas ar popierinis rusų kalbos aiškinamasis žodynas. Reikalavimai kompiuteriui, ausinėms nustatyti rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP vykdymo instrukcijoje.
16.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Uždarojo atsakymo klausimai vertinami automatiškai,

	atvirojo atsakymo užduotis vertina vertintojai elektroninėje vertinimo sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

V SKYRIUS
BALTARUSIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS PUPP UŽDUOTIS

17. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti Bendrųjų programų 15 priedo „Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

18. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduotys gali būti iš visų 9 (I gimnazijos klasės) temų ir potemių, o iš 10 (II gimnazijos) klasės neįtraukiamas temos „Literatūra nuo 1941 m.“ mokymo(si) turinys.

19. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties specifikacija.

19.1. Užduoties pobūdis	19.1.1. Klausomo teksto supratimas (9 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami keli garso arba audiovizualiniai įrašai (arba vienas įrašas), kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis kultūrinėmis ir (ar) visuomeninėmis temomis. Bendra garso įrašų trukmė (arba vieno įrašo trukmė) – ne daugiau kaip 5–6 min. Kalba įvairūs kalbėtojai ir (ar) kalbama skirtingomis intonacijomis. Mokiniai klausosi įrašų, analizuoja ir interpretuoja girdėtą tekstą (pavyzdžiui, tikrinama, ar mokiniai suprato pagrindinę informaciją ir (ar) mintį, nuomonę, ar detaliai suprato tekstą), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 19.1.2. Skaitymas, teksto supratimas (21 taškas). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami bendrine kalba parašyti autentiški ar trumpinant, redaguojant minimaliai adaptuoti tekstai (arba vienas tekstas). Tekstų bendra apimtis (arba vieno teksto apimtis) – 700–800 žodžių. Tekstai parenkami grožiniai klasikiniai ir šiuolaikiniai, mokslo populiarinimo, publicistikos. Mokiniai skaitomus tekstus analizuoja, interpretuoja, daro išvadas, remdamiesi literatūros žiniomis; vertina skaitomų tekstų turinį ir raišką. Teksto supratimo gebėjimams patikrinti pateikiama užduočių arba klausimų, apimančių esminius tekstų aspektus. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai ir bent vienas išplėsto atvirojo atsakymo klausimas, susijęs su tekstų lyginimu ir argumentuotu, rišliu savo nuomonės bei įžvalgų pateikimu. 19.1.3. Rašymas ir teksto kūrimas (30 taškų). Rašymo ir teksto kūrimo dalyje pateikiamos trys teksto kūrimo užduotys iš 9–10 (I–II gimnazijų) klasių kurso. Mokiniai pasirenka vieną iš jų ir kuria tekstą (samprotavimo rašinį, probleminį straipsnį), remdamiesi literatūros (kultūros) žiniomis ir savo kultūrine bei visuomenine patirtimi. Mokiniai raštu kuria tekstus, atsižvelgdami į žanro reikalavimus, rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją; suvokia ir nuosekliai plėtoja temą, tinkamai ir svariai argumentuoja bei pagrindžia teiginius; kuria tinkamos struktūros tekstus; rašo taisyklinga kalba. Teksto kūrimo raštu gebėjimai tikrinami viena atvirojo tipo užduotimi. Minimali kuriamo teksto apimtis – 250 žodžių.

19.2. Iš viso taškų	60 taškų.
19.3. Trukmė	210 min. Klausomo teksto supratimo ir skaitomo teksto supratimo užduotims rekomenduojama skirti 60 min.; rašymo ir teksto kūrimo užduočiai rekomenduojama skirti 150 min. Svarbu atkreipti dėmesį, kad perėjus į rašymo ir teksto kūrimo užduotį nebegalima grįžti atgal į ankstesnes užduotis.
19.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Žinios ir supratimas – 40 proc., taikymas – 45 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
19.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
19.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
19.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės, rašymo ir teksto kūrimo užduočiai pateikiamas suskaitmenintas ar popierinis baltarusių kalbos aiškinamasis žodynas. Reikalavimai kompiuteriui, ausinėms nustatyti baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP vykdymo instrukcijoje.
19.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Uždarojo atsakymo klausimai vertinami automatiškai, atvirojo atsakymo užduotis vertina vertintojai elektroninėje vertinimo sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VI SKYRIUS
VOKIEČIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS PUPP UŽDUOTIS

20. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti Bendrųjų programų 17 priedo „Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

21. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduotys gali būti iš visų 9 (I gimnazijos) klasės temų ir potemių, o iš 10 (II gimnazijos) klasės neįtraukiamas temos „XX amžiaus literatūra“ mokymo(si) turinys.

22. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP užduoties specifikacija.

22.1. Užduoties pobūdis	22.1.1. Klausomo teksto supratimas (9 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami keli garso arba audiovizualiniai įrašai (arba vienas įrašas), kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis kultūrinėmis ir (ar) visuomeninėmis temomis. Bendra garso įrašų trukmė (arba vieno įrašo trukmė) – ne daugiau kaip 5–6 min. Kalba įvairūs kalbėtojai ir (ar) kalbama skirtingomis intonacijomis. Mokiniai klausosi įrašų, analizuoja ir interpretuoja girdėtą tekstą (pavyzdžiui, tikrinama, ar mokiniai suprato pagrindinę informaciją ir (ar) mintį, nuomonę, ar detaliai suprato tekstą), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 22.1.2. Skaitymas, teksto supratimas (21 taškas). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis.

	Pateikiami bendrine kalba parašyti autentiški ar trumpinant, redaguojant minimaliai adaptuoti tekstai (arba vienas tekstas). Tekstų bendra apimtis (arba vieno teksto apimtis) – 700–800 žodžių. Tekstai parenkami grožiniai klasikiniai ir šiuolaikiniai, mokslo populiarinimo, publicistikos. Mokiniai skaitomus tekstus analizuoja, interpretuoja, daro išvadas, remdamiesi literatūros žiniomis; vertina skaitomų tekstų turinį ir raišką. Teksto supratimo gebėjimams patikrinti pateikiama užduočių arba klausimų, apimančių esminius tekstų aspektus. Pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai ir bent vienas išplėsto atvirojo atsakymo klausimas, susijęs su tekstų lyginimu ir argumentuotu, rišliu savo nuomonės ir savo įžvalgų pateikimu. 22.1.3. Rašymas ir teksto kūrimas (30 taškų). Rašymo ir teksto kūrimo dalyje pateikiamos trys teksto kūrimo užduotys iš 9–10 (I–II gimnazijų) klasių kurso. Mokiniai pasirenka vieną iš jų ir kuria tekstą (samprotavimo rašinį, probleminį straipsnį), remdamiesi literatūros (kultūros) žiniomis ir savo kultūrine bei visuomenine patirtimi. Mokiniai raštu kuria tekstus, atsižvelgdami į žanro reikalavimus, rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją; suvokia ir nuosekliai plėtoja temą, tinkamai ir svariai argumentuoja bei pagrindžia teiginius; kuria tinkamos struktūros tekstus; rašo taisyklinga kalba. Teksto kūrimo raštu gebėjimai tikrinami viena atvirojo tipo užduotimi. Minimali kuriamo teksto apimtis – 250 žodžių.
22.2. Iš viso taškų	60 taškų.
22.3. Trukmė	210 min. Klausomo teksto supratimo ir skaitomo teksto supratimo užduotims rekomenduojama skirti 60 min.; rašymo ir teksto kūrimo užduočiai rekomenduojama skirti 150 min. Svarbu atkreipti dėmesį, kad perėjus į rašymo ir teksto kūrimo užduotį nebegalima grįžti atgal į ankstesnes užduotis.
22.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Žinios ir supratimas – 40 proc., taikymas – 45 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
22.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Klausomo teksto supratimas ir skaitomo teksto supratimas. Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
22.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
22.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės, rašymo ir teksto kūrimo užduočiai pateikiamas suskaitmenintas ar popierinis vokiečių kalbos aiškinamasis žodynas. Reikalavimai kompiuteriui, ausinėms nustatyti vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP vykdymo instrukcijoje.
22.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Uždarojo atsakymo klausimai vertinami automatiškai, atvirojo atsakymo užduotis vertina vertintojai elektroninėje vertinimo sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VII SKYRIUS
ĮVERTINIMAS BALAIS

23. Užduoties taškų ir įvertinimo balais atitiktis.

Taškai	Balai	Lygis
0–6 tšk.	1	Nepatenkinamas
7–12 tšk.	2	
13–18 tšk.	3	
19–21 tšk.	4	Slenkstinis
22–25 tšk.	5	Patenkinamas
26–30 tšk.	6	
31–40 tšk.	7	Pagrindinis
41–51 tšk.	8	
52–56 tšk.	9	Aukštesnysis
57–60 tšk.	10	

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Nacionalinės švietimo agentūros informacinėje testavimo sistemoje BETA (prisijungimo adresas https://beta.etestavimas.lt/) ir švietimo portalo „Emokykla“ (prisijungimo adresas https://emokykla.lt/) užduočių banke skelbiami PUPP užduočių pavyzdžiai.